

Marzena Szmyt

Opatowice, st. 35, gm. Radziejów,
woj. wrocławskie, AZP 48-43/186

Informator Archeologiczny : badania 27, 18

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Opatowice, st. 35
gm. Radziejów, woj. włocław-
skie
AZP 48-43/186

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
 Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
 Polski w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Marzena Szmyt. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Włocławku. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osiedla kultury pucharów lejkowatych, ślady osadnictwa kultury amfor kulistych i kultury łużyckiej.

Stanowisko usytuowane jest w obrębie tzw. Wzgórza Prokopiaka w Opatowicach i stanowi jeden z podstawowych elementów rozpoznanego tu neolitycznego kompleksu osadniczego. Zajmuje kulminację oraz wschodni stok rozległego wyniesienia w północnej partii Wzgórza.

Sezon 1993 zainaugurował wykopaliskową eksplorację stanowiska odkrytego w 1983 r. w trakcie badań AZP (arkusz 49-43). Stwierdzono wówczas, że stanowisko 35 jest najrozsleglejszym obiektem na Wzgórzu Prokopiaka, o kilku wyraźnie zaznaczonych fazach osadnictwa. Diagnozę tę potwierdziły przeprowadzane później kilkakrotnie penetracje weryfikujące jego zasięg, jak też wykonane na obszarze ok. 4500 m² szczegółowe badania powierzchniowe. Bardzo duża ilość materiału zalegającego na powierzchni nasuwała podejrzenie o daleko posuniętym zniszczeniu stanowiska.

Zadaniem pierwszego sezonu wykopaliskowego było rozpoznanie stanu zachowania substancji źródłowej i opracowanie na tej podstawie strategii przyszłych badań. W związku z tym w centrum rozpoznanej na powierzchni koncentracji materiału usytuowano 4 wykopy-sondaże o wymiarach 10 x 2 m każdy (łącznie 80 m²), przecinające na długości 40 m stok wyniesienia. W obrębie wykopów, w warstwie oraz w 30 obiektach nieruchomych, zarejestrowano ok. 2000 fragm. ceramiki, ok. 200 wyrobów i odpadków krzemiennych, ok. 100 fragm. kości, ok. 400 bryłek polepy. Odkryto także fragm. bruku morenowego.

Badania ujawniły dobry stan zachowania osiedla grupy radziejowskiej kultury pucharów lejkowatych, z którym wiązać należy zdecydowaną większość odkrytych obiektów nieruchomych, jak też przeważającą część źródeł ruchomych, wśród których na uwagę zasługuje bogaty zbiór ceramiki zawierającej elementy badeńskie. Natomiast tylko fragmentarycznie udokumentowano przejawy osadnictwa kultury pucharów lejkowatych z fazy III?, jak też kultury amfor kulistych i kultury łużyckiej.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Zakładzie Prahistorii Polski Instytutu Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Badania winny być kontynuowane.

Rybniki, st. 1
gm. Wasilków, woj. białostoc-
kie
AZP 34-86/1

Państwowe Muzeum Archeologiczne
 w Warszawie

Badania prowadził mgr Marek Zalewski przy współpracy mgr mgr Wojciecha Borkowskiego, Witolda Migala i Sławomira Sałacińskiego. Finansowane przez Komitet Badań Naukowych i Państwowe Muzeum Archeologiczne. Drugi sezon badań. Kompleks kopalń krzemienia ze schyłku neolitu i epoki brązu.

Badania stanowiły kontynuację prac rozpoczętych w 1992 r. Objęły one obszar kopalń. Przeprowadzono także badania geofizyczne i sondażowo rozpoznano obszar najpewniej związany z obozowiskami przykopalnianymi (stanowisko „Przy źródliisku”). Jednocześnie prowadzone były badania geologiczne i przyrodnicze.